κατά παρόμοιο καί έπαρκῶς σαφή τρόπο τήν φερομένη παράβαση καί τούς λόγους, γιά τούς όποίους φρονεῖ ὅτι τό κράτος μέλος παρέβη τίς έκ τῆς συνθήκης ὑποχρεώσεις του.

3. Ἀπό τό σύστημα τῆς ὁδηγίας-πλαίσιο 71/316 περί προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν κρατῶν μελῶν τῶν σχετικῶν μέ τίς κοινές διατάξεις γιά τά ὄργανα μετρήσεως καί τίς μεθόδους μετρολογικοῦ ἐλέγχου καί τῆς ὁδηγίας 76/891 περί μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας προκύπτει ὅτι οἱ ἐν λόγω ὁδηγίες ἀρκέσθησαν, σ' ἕνα πρῶτο στάδιο, σέ ἕνα σχῆμα ἁπλῶς «ἐπιλεκτικῆς ἐναρμονίσεως» πού ἀπαλλάσσει τά κράτη μέλη, τά ὁποῖα στεροῦνται τῶν ἀναγκαίων ἐξοπλισμῶν ἐλέγχου, ἀπό τήν ὑποχρέωση νά χορηγοῦν, αὐτά τά ἴδια, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2, παράγραφος 2 καί 8, παράγραφος 2, τῆς ὁδηγίας 71/316, τά σήματα καί τίς ἐνδείξεις ΕΟΚ τῶν ὀργάνων πού ὑποβάλλονται πρός τόν σκοπό αὐτό. Στά κράτη μέλη πού βρίσκονται στήν κατάσταση αὐτή ἐναπόκειται νά ἐκτιμήσουν, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη ἰδίως τό συμφέρον τῶν ἐγκατεστημένων στό ἔδαφός τους ἐπιχειρηματιῶν, ἄν πρέπει νά ἀποκτήσουν τούς ἐξοπλισμούς αὐτούς καί νά ὑπαχθοῦν ἔτσι στίς ὑποχρεώσεις πού θεσπίζουν τά ἀνωτέρω ἄρθρα.

Στήν ὑπόθεση 211/81

Ἐπιτροπη των Ευρωπαϊκων Κοινοτητων, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν νομικό της σύμβουλο Rolf Wägenbaur, ἐπικουρούμενο ἀπό τόν Hans Peter Hartvig, μέλος τῆς νομικῆς της ὑπηρεσίας, μέ ἀντίκλητο στό Λουξεμβοῦργο τόν Oreste Montalto, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg, Λουξεμβοῦργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλειου της Δανιας, ἐκπροσωπουμένου ἀπό τόν Laurids Mikaelsen, νομικό σύμβουλο στό ὑπουργεῖο ἐξωτερικῶν, μέ ἀντίκλητο στό Λουξεμβοῦργο τόν Ib Bodenhagen, Ministerråd, ἐπιτετραμένο ad interim στήν πρεσβεία τῆς Δανίας, 11b, boulevard Joseph-II, Λουξεμβοῦργο,

καθ' οὗ,

πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι τό Βασίλειο τῆς Δανίας παρέβη τίς έκ τῆς συνθήκης ὑποχρεώσεις του, ἐπειδή δέν ἐφήρμοσε ἐντός τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας τήν ὁδηγία 76/891/ΕΟΚ τοῦ Συμβουλίου, τῆς 4ης Νοεμβρίου 1976, περί προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν κρατῶν μελῶν τῶν ἀναφερομένων στούς μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 13/004, σ. 226),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο άπό τούς J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, P. Pescatore καί U. Everling, προέδρους τμήματος, Mackenzie Stuart, O. Due, K. Bahlmann καί Y. Galmot, δικαστές,

γενικός είσαγγελεύς: G. F. Mancini
γραμματεύς: P. Heim

έκδίδει τήν άκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά πραγματικά περιστατικά τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἐξέλιξη τῆς διαδικασίας, τά αἰτήματα, οἱ ἰσχυρισμοί καί τά ἐπιχειρήματα τῶν διαδίκων ἔχουν συνοπτικῶς ὡς ἑξῆς:

I — Πραγματικά περιστατικά καί διαδικασία

Προκειμένου νά ἐξαλείψει τά τεχνικά ἐμπόδια στό ἐνδοκοινοτικό ἐμπόριο τῶν ὀργάνων μετρήσεως, τό Συμβούλιο ἐθέσπισε στίς 26 Ἰουλίου 1971 τήν ὁδηγία 71/316, περί προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν κρατῶν μελῶν τῶν σχετικῶν μέ τίς κοινές διατάξεις γιά τά ὄργανα μετρήσεως καί γιά τίς μεθόδους μετρολογικοῦ ἐλέγχου (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 13/001, σ. 138). Ἡ ὁδηγία αὐτή προβλέπει τόν καθορισμό, μέ εἰδικές ὁδηγίες, καί γιά κάθε κατηγορία ὀργάνων μετρήσεως, τῶν μετρολογικῶν ἰδιοτήτων καί τῶν προδιαγραφῶν τεχνικοῦ σχεδιασμοῦ καί λειτουργίας. Ἡ ὁδηγία 76/891 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 4ης Νοεμβρίου 1976, περί μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἀποτελεῖ μία ἀπό αὐτές τίς εἰδικές ὁδηγίες ἐφαρμογῆς.

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 4 τῆς ὁδηγίας 76/891 τοῦ Συμβουλίου «τά κράτη μέλη θέτουν σέ ἰσχύ τίς νομοθετικές, κανονιστικές καί διοικητικές διατάξεις πού εἶναι ἀναγκαῖες γιά νά συμμορφωθοῦν πρός τήν παρούσα ὁδηγία ἐντός δεκαοχτώ μηνῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεώς της καί ἐνημερώνουν ἐπ' αὐτοῦ ἀμέσως τήν Ἐπιτροπή».

Δεδομένου ὅτι ἡ ὁδηγία ἐκοινοποιήθη στό Βασίλειο τῆς Δανίας στίς 9 Νοεμβρίου 1976, ἡ προθεσμία αὐτή ἔληξε στίς 9 Μαΐου 1978.

Στίς 30 Μαρτίου 1978, ἀπαντώντας στό ἀπό 18ης Ἰανουαρίου 1978 ἔγγραφο τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ μόνιμη ἀντιπροσωπεία τῆς Δανίας γνωστοποίησε ὅτι δέν ὑπῆρχε δανική ρύθμιση ὡς πρός τούς μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Ἐπομένως, ἡ Δανία ἀνταποκρίνεται στίς ἐκ τῆς ὁδηγίας 76/891 ὑποχρεώσεις της ἐφ' ὅσον, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 3, παράγραφος 1, αὐτῆς, οἱ δανικές ἀρχές δέν δύνανται «νά ἀρνηθοῦν, νά ἀπαγορεύσουν ἤ νά περιορίσουν τήν διάθεση στήν ἀγορά ἤ τήν χρησιμοποίηση μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἄν οἱ ἐν λόγω μετρητές φέρουν τήν ἔνδειξη ἐγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ καί τό σῆμα ἀρχικοῦ

ἐλέγχου ΕΟΚ». Γιά τόν λόγο αὐτόν, οἱ δανικές ἀρχές φρονοῦν ὅτι ἡ ὁδηγία 76/891 δέν ἀπαιτεῖ κανένα εἰδικό μέτρο ἐφαρμογῆς στήν Δανία.

Μέ ἔγγραφο τῆς 7ης Ἰουνίου 1978, ἡ Ἐπιτροπή ἐξέθεσε στήν δανική κυβέρνηση ὅτι οἱ ἐκ τῆς ὁδηγίας 76/891 ὑποχρεώσεις τῶν κρατῶν μελῶν δέν περιορίζονται στίς ἀναφερόμενες στό ἄρθρο 3 τῆς ὁδηγίας αὐτῆς, πού ἀφοροῦν τήν κυκλοφορία στό δανικό ἔδαφος τῶν μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας στούς ὁποίους ἀναφέρεται ἡ ὁδηγία. Ἡ ὁδηγία 76/891 τούς ἐπιβάλλει ἐπί πλέον, κατά τήν ἄποψη τῆς Ἐπιτροπῆς, τήν ὑποχρέωση νά θεσπίσουν διατάξεις ὅτι οἱ παρασκευαζόμενοι στήν Δανία μετρητές δύνανται νά φέρουν, στήν χώρα αὐτή, ἐνδείξεις καί σήματα ΕΟΚ, κατόπιν τῶν προβλεπομένων στήν ὁδηγία ἐλέγχων.

Ἐπειδή ἡ Ἐπιτροπή δέν ἔλαβε καμμία πληροφορία ὅτι τό Βασίλειο τῆς Δανίας εἶχε θεσπίσει τά ἀναγκαῖα μέτρα προκειμένου νά συμμορφωθεῖ πρός τήν ὁδηγία, ἐκάλεσε τήν δανική κυβέρνηση, μέ ἔγγραφο τῆς 23ης Μαΐου 1979 καί δυνάμει τοῦ ἄρθρου 169, πρώτη παράγραφος, τῆς συνθήκης, νά διατυπώσει τίς παρατηρήσεις της ἐντός προθεσμίας δύο μηνῶν.

Στήν ἀπό 22ας Αὐγούστου 1979 ἀπάντησή τους, οἱ δανικές ἀρχές, ἀναφερόμενες στό ἔγγραφό τους τῆς 30ῆς Μαρτίου 1978, ἐδήλωσαν, κυρίως, ὅτι ἐθεώρουν ὅτι ἡ ὁδηγία, ἀφ' ἑνός, δέν ἐπέβαλε στά κράτη μέλη καμμία ὑποχρέωση νά συστήσουν ὑπηρεσίες, ἁρμόδιες νά χορηγοῦν τήν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ καί νά προβαίνουν στόν ἀρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ καί ἀφ' ἑτέρου, δέν προέβλεπε ὅτι οἱ ὁριζόμενοι ἔλεγχοι πρέπει κατ' ἀνάγκη νά διενεργοῦνται στό ἔδαφος τοῦ κράτους μέλους, στό ὁποῖο ἔχουν κατασκευασθεῖ οἱ μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Κατά τήν γνώμη τῶν δανικῶν ἀρχῶν, ἡ ἄποψη αὐτή ἐνισχύεται ἀπό τήν δήλωση τοῦ Συμβουλίου καί τῆς Ἐπιτροπῆς, πού ἔχει καταχωρηθεῖ στά πρακτικά τῆς κατά τήν θέσπιση τῆς ὁδηγίας συνόδου τοῦ Συμβουλίου. Σύμφωνα μέ τήν δήλωση αὐτή, «τό Συμβούλιο καί ἡ Ἐπιτροπή θεωροῦν ὅτι ἡ δεύτερη περίοδος τοῦ ἄρθρου 2 ἀφορᾶ μόνο τούς μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας πού ἀναφέρονται στήν πρώτη περίοδο τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, καί ὅτι, ἐπομένως, ἡ ὁδηγία δέν ἐπιβάλλει στά κράτη μέλη τήν ὑποχρέωση, ὅσον ἀφορᾶ τούς μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, οὔτε τῆς ἐγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ οὔτε τῆς διενεργείας τοῦ ἀρχικοῦ ἐλέγχου ΕΟΚ, ἐφ' ὅσον δέν προβλέπονται ἀνάλογοι ἔλεγχοι σέ ἐθνικό ἐπίπεδο».

Δεδομένου ὅτι οἱ παρατηρήσεις τῆς δανικῆς κυβερνήσεως δέν ἠδυνήθησαν νά κάνουν τήν Ἐπιτροπή νά μεταβάλει τήν ἄποψή της ὅτι, δηλαδή, ἡ Δανία δέν εἶχε θεσπίσει τά ἀναγκαῖα μέτρα γιά νά συμμορφωθεῖ πρός τήν ὁδηγία 76/891, ἡ Ἐπιτροπή διετύπωσε αἰτιολογημένη γνώμη στίς 6 Ὀκτωβρίου 1980, ἡ ὁποία διεβιβάσθη στίς δανικές ἀρχές μέ ἔγγραφο τῆς 8ης Ὀκτωβρίου 1980.

Στίς 2 Φεβρουαρίου 1981, ἡ δανική κυβέρνηση, ἀπαντώντας στήν αἰτιολογημένη γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐδήλωσε ὅτι ἐμμένει στήν ἄποψη ὅτι οἱ ἐκ τῆς ὁδηγίας 76/891 ὑποχρεώσεις τῶν κρατῶν μελῶν περιορίζονται στίς διατυπούμενες στό ἄρθρο 3 τῆς ὁδηγίας αὐτῆς. Ἡ ἑρμηνεία τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντιφάσκει πρός τήν ὁδηγία-πλαίσιο 71/316 τοῦ Συμβουλίου, συγκεκριμένα πρός τά ἄρθρα 2, παράγραφος 2 καί 8 παράγραφος 2, ἀπό τά ὁποῖα προκύπτει ὅτι ἡ Δανία δέν ὑποχρεοῦται καθόλου νά ἐγκαταστήσει στό ἔδαφός της ἐξοπλισμούς ἐλέγχου. Ἡ δανική κυβέρνηση ὑπογραμμίζει, τέλος, ὅτι ἡ Ἐπιτροπή καί τό Συμβούλιο προέβησαν στήν ἀνωτέρω δήλωση ἐπειδή ἡ Δανία εἶχε διευκρινίσει σαφῶς κατά τίς διαπραγματεύσεις ὅτι δέν ἠδύνατο νά δεχθεῖ μία ὁδηγία πού ἐπιβάλλει τήν ὑποχρέωση θεσπίσεως ἐλέγχων στό ἔδαφός της.

Ἡ Ἐπιτροπή ἤσκησε τήν παρούσα προσφυγή, ἡ ὁποία ἐπρωτοκολλήθη στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 13 Ἰουλίου 1981.

Κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ καί μετ' ἀκρόαση τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέως, τό Δικαστήριο ἀπεφάσισε τήν ἔναρξη τῆς προφορικῆς διαδικασίας χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή ἀποδείξεων.

II — Αἰτήματα τῶν διαδίκων

Ἡ *Ἐπιτροπή* ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο:

1. νά κρίνει ὅτι, μή θεσπίζοντας, ἐντός τῆς ὁριζομένης προθεσμίας τίς ἀναγκαῖες νομοθετικές, κανονιστικές καί διοικητικές διατάξεις προκειμένου νά συμμορφωθεῖ πρός τήν ὁδηγία 76/891 τοῦ Συμβουλίου, περί προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν κρατῶν μελῶν τῶν ἀναφερομένων στούς μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, τό Βασίλειο τῆς Δανίας παρέβη τίς ἐκ τῆς συνθήκης ΕΟΚ ὑποχρεώσεις του·

2. νά καταδικάσει τό Βασίλειο τῆς Δανίας στά δικαστικά ἔξοδα.

Τό *Βασίλειο τῆς Δανίας* ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο:

1. ὡς κύριο αἴτημα, νά κρίνει τήν προσφυγή ἀπαράδεκτη·

2. ἐπικουρικῶς, νά κρίνει τήν προσφυγή ἀβάσιμη·

3. ἐν πάση περιπτώσει, νά καταδικάσει τήν Ἐπιτροπή στά δικαστικά ἔξοδα.

III — Ἰσχυρισμοί καί ἐπιχειρήματα τῶν διαδίκων

Α — Ἐπί τοῦ παραδεκτοῦ

Ἡ *δανική κυβέρνηση* ἀντιτάσσει, στήν προσφυγή τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔνσταση ἀπαραδέκτου, θεμελιουμένη στό ὅτι ἡ Ἐπιτροπή, ἀφ' ἑνός, διετύπωσε αἰτιολογημένη γνώμη χωρίς προηγουμένως νά τῆς παράσχει τήν δυνατότητα νά διατυπώσει τίς παρατηρήσεις της, ἀφ' ἑτέρου δέ, ἡ προσφυγή ἀποκλίνει ἀπό τήν αἰτιολογημένη γνώμη.

Σύμφωνα μέ τήν δανική κυβέρνηση, ἡ Ἐπιτροπή παρέβη τό καθῆκον φροντίδος πού συνεπάγεται ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 169. Σκοπός τῆς διαδικασίας τοῦ ἄρθρου 169 δέν εἶναι ἡ ἄσκηση ὅσο τό δυνατόν περισσοτέρων προσφυγῶν, ἀλλά ἡ προσπάθεια φιλικοῦ διακανονισμοῦ χάρη σέ γόνιμο διάλογο τῆς Ἐπιτροπῆς μέ τό συγκεκριμένο κράτος μέλος. Στήν προκειμένη περίπτωση ὅμως, ἀπό τήν προδικασία ἀφήνεται νά ἐννοηθεῖ ὅτι ἡ Ἐπιτροπή δέν ἐσχημάτισε σαφή ἰδέα τῶν ὑποχρεώσεων πού ἐπιβάλλουν στά κράτη μέλη οἱ συνδυασμένες διατάξεις τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316 καί τῆς εἰδικῆς ὁδηγίας 76/891 τοῦ Συμβουλίου, παρά μόνο στό στάδιο τῆς συντάξεως τῆς προσφυγῆς.

Ἡ δανική κυβέρνηση φρονεῖ ὅτι, ἐφ' ὅσον ὑπῆρχε διαφορά ὡς πρός τήν ἑρμηνεία τῶν διατάξεων τῶν κειμένων καί τόν ὁρισμό τῆς παραβάσεως, ἡ Ἐπιτροπή ὄφειλε νά χαρακτηρίσει νομικῶς καί νά αἰτιολογήσει τήν φερομένη παράβαση μέ τό ἀπό 23ης Μαΐου 1979 ἔγγραφο, μέ τό ὁποῖο τῆς ζήτησε νά διατυπώσει τίς παρατηρήσεις της, προκειμένου νά καταστεῖ δυνατός ὁ γόνιμος διάλογος μέ τίς δανικές ἀρχές. Τό ἔγγραφο αὐτό, διατυπωμένο ὡς ἁπλή ἐπιστολή ὑπομνήσεως τῆς φερομένης παραβάσεως, καί χωρίς νά λαμβάνει ὑπ' ὄψη τήν ἐξέλιξη τῶν συζητήσεων μεταξύ τῶν δανικῶν ἀρχῶν καί τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξετράπη τοῦ ἀντικειμένου του καί ἀντιβαίνει πρός τόν ἁπλῶς προπαρασκευαστικοῦ χαρακτήρα σκοπό τῆς διαδικασίας τοῦ ἄρθρου 169. Κατά τήν γνώμη τῆς δανικῆς κυβερνήσεως, ἡ Ἐπιτροπή δέν ἠδύνατο ὑπό τίς συνθῆκες αὐτές, νά διατυπώσει αἰτιολογημένη γνώμη, ἡ ὁποία προϋποθέτει ὅτι τό ἐνδιαφερόμενο κράτος μέλος εἶχε τήν δυνατότητα νά διατυπώσει παρατηρήσεις βάσει σαφῶν στοιχείων.

Κατά τήν ἄποψη τῆς δανικῆς κυβερνήσεως, ἡ αἰτιολογημένη γνώμη καί τό δικόγραφο τῆς προσφυγῆς ἔχουν διαφορετική διατύπωση, τόσο ὡς πρός τό περιεχόμενο τῆς φερομένης παραβάσεως ὅσο καί ὡς πρός τήν αἰτιολογία:

Μόνο κατά τό στάδιο τῆς προσφυγῆς ἡ Ἐπιτροπή ἐθεμελίωσε τήν ἐρμηνεία της στίς συνδυασμένες διατάξεις τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316 καί τῆς εἰδικῆς ὁδηγίας 76/891, τοῦ Συμβουλίου, πράγμα πού ὤφειλε νά πράξει ἤδη κατά τήν ἔναρξη τῆς διαδικασίας πού προηγεῖται τῆς ἀσκήσεως τῆς προσφυγῆς.

Ἡ δανική κυβέρνηση παρατηρεῖ ὅτι, στήν ἀπό 6ης Ὀκτωβρίου 1980 αἰτιολογημένη γνώμη της, ἡ Ἐπιτροπή ἀνέφερε ὅτι ἡ ὁδηγία 76/891 τοῦ Συμβουλίου ἐπέβαλε στά κράτη μέλη τήν ὑποχρέωση «νά δημιουργήσουν τήν δυνατότητα, γιά τόν κατασκευαστή ἤ τόν εἰσαγωγέα, πού ἐπιθυμεῖ νά λάβει τά σήματα καί τίς ἐνδείξεις ΕΟΚ, πού προβλέπονται ἀπό τήν ὁδηγία νά ὑποβάλλει τά προϊόντα του γιά ἔγκριση καί σήματα». Κατά τήν δανική κυβέρνηση, ἀπό τήν διατύπωση τῆς Ἐπιτροπῆς προκύπτει ὅτι τά κράτη μέλη ὤφειλαν νά ἐγκαταστήσουν τούς κατάλληλους ἐξοπλισμούς ἐλέγχου. Στό ἀπό 3ης Ἰουλίου 1981 ἔγγραφό της, ὅμως, ἡ Ἐπιτροπή παρουσίασε τά πράγματα κατά τρόπο διαφορετικό ἀναφέροντας ἰδίως ὅτι οἱ δανικές ἀρχές «δέν ὑποχρεοῦνται νά ἐγκαταστήσουν ἐξοπλισμούς ἐλέγχου ὑπό μορφή ἐργαστηρίων ἤ προσκομίσεως τεχνικοῦ ὑλικοῦ» καί ὅτι ἀρκεῖ νά «ἐγκρίνουν τούς ἐλέγχους πού γίνονται σέ ὁρισμένα ἐργαστήρια εἴτε στήν Δανία εἴτε σέ ἄλλα κράτη μέλη ἤ νά ἀπαιτοῦν, ὁ ἴδιος ὁ αἰτῶν νά ἐξασφαλίζει τό ἀναγκαῖο γιά τούς ἐλέγχους προσωπικό καί ὑλικό, παραδείγματος χάρη, στόν τόπο τῆς κατασκευῆς».

Ἡ δανική κυβέρνηση φρονεῖ ὅτι ναί μέν οἱ παρατηρήσεις ἑνός κράτους μέλους εἶναι δυνατόν νά ὁδηγήσουν τήν Ἐπιτροπή νά τροποποιήσει, στήν αἰτιολογημένη γνώμη, τήν ἄποψή της τόσο ὅσον ἀφορᾶ τήν ἔκταση τῆς παραβάσεως τῆς συνθήκης ὅσο καί ὡς πρός τούς νομικούς λόγους πού ἐπιρρωνύουν τήν ἄποψή της, αὐτό ὅμως δέν ἰσχύει κατά τό στάδιο ἀσκήσεως τῆς προσφυγῆς. Ἄν ἡ Ἐπιτροπή ἐπιθυμεῖ νά τροποποιήσει τήν προσφυγή σέ ἀποφασιστικά σημεῖα, ὀφείλει νά κοινοποιήσει μία ἀναθεωρημένη αἰτιολογημένη γνώμη στό ἐνδιαφερόμενο κράτος μέλος. Κατά τήν δανική κυβέρνηση, ἡ ἄσκηση προσφυγῆς λόγω παραβάσεως ἀποτελεῖ ἐνέργεια τόσο σοβαρή γιά τήν Ἐπιτροπή ὥστε ἀπαιτεῖται προηγουμένη διενέργεια ἐξαντλητικῆς ἐρεύνης. Τό Δικαστήριο ἔχει ὑπογραμμίσει τήν σπουδαιότητα τῆς ἀλληλογραφίας πού γίνεται πρό τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ φάσεως τῆς διαδικασίας, στίς ὑποθέσεις 45/64 (Sml. 1965, σ. 129), 7/69 (Sml. 1970, σ. 219) καί 31/69 (Sml. 1970, σ. 3), τήν ἔχει δέ ἀναγνωρίσει καί ἡ Ἐπιτροπή μέ τήν ἀπάντησή της στήν γραπτή ἐρώτηση ὑπ' ἀριθ. 557/76 τοῦ Fletcher, μέλους τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου (EFT C 300, 1976, σ. 39).

Ἡ *Ἐπιτροπή* φρονεῖ ὅτι τό ἄρθρο 169 προβλέπει διάλογο μεταξύ τῆς Ἐπιτροπῆς καί τοῦ κράτους μέλους μέ σκοπό τήν διαφώτιση τῆς ὑποθέσεως. Θεωρεῖ πάντως ὅτι ἡ νομική διαμάχη πού προκύπτει ἀπό τήν φερομένη παράβαση πρέπει νά διεξάγεται ἐλεύθερα ἔτσι ὥστε νά δύνανται ἡ Ἐπιτροπή καί τό ἐνδιαφερόμενο κράτος μέλος νά ἀναπτύσσουν τά νομικά τους ἐπιχειρήματα καί νά διευκρινίζουν τίς ἀπόψεις τους, ἰδίως μέ τήν προβολή νέων ἐρμηνευτικῶν στοιχείων.

Ἡ Ἐπιτροπή προβάλλει, κατόπιν, ὅτι τό ἀνωτέρω ἔγγραφο τῆς 23ης Μαΐου 1979 ἦταν σύντομο ἐπειδή ἀκριβῶς ἡ δανική κυβέρνηση ἐγνώριζε τό ἀντικείμενο καί τούς λόγους τῆς παραβάσεως, πού τῆς ἀποδίδεται, χάρη στήν ἀλληλογραφία πού εἶχε προηγηθεῖ. Μέ ἔγγραφο τῆς 7ης Ἰουνίου 1978, ἡ Ἐπιτροπή εἶχε προβάλει ὅτι ἡ ἐν λόγω ὁδηγία ἐπέβαλε στήν Δανία τήν ὑπο-

χρέωση νά δημιουργήσει τούς μηχανισμούς πού θά έπέτρεπαν στίς δανικές άρχές νά χορηγοῦν τήν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ καί νά προβαίνουν στόν άρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ. Κατά τήν γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, δέν ἦταν άναγκαία ἡ παροχή περαιτέρω λεπτομερειῶν ὡς πρός τόν τρόπο ἐκτελέσεως τῆς ὁδηγίας, δεδομένου ὅτι ἡ σχετική ἐπιλογή άνήκει στήν άρμοδιότητα τῶν κρατῶν μελῶν.

Ἡ Ἐπιτροπή ὑπογραμμίζει ὅτι, οὔτε στήν αἰτιολογημένη γνώμη οὔτε στίς προηγούμενες φάσεις τῆς διαδικασίας, εἶχε δηλώσει ὅτι τά κράτη μέλη εἶχαν τήν ὑποχρέωση νά συστήσουν, αὐτά τά ἴδια, τίς ἐφοδιασμένες μέ τόν άναγκαῖο τεχνικό ἐξοπλισμό ὑπηρεσίες, ὑποχρέωση ἡ ὁποία θά ἔβαινε πέρα τῶν ὁριζομένων στά παραρτήματα I καί II τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316 τοῦ Συμβουλίου, ὅπως ἐτροποποιήθη άπό τήν πράξη προσχωρήσεως τοῦ 1972, παράρτημα I, παράγραφος X, σημεῖο 12, στό ὁποῖο παραπέμπει ἡ Ἐπιτροπή μέ τήν προσφυγή της.

Ἡ Ἐπιτροπή ὑπογραμμίζει ὅτι οἱ σκέψεις πού διατυπώνει στήν προσφυγή της, ὅσον άφορᾶ τήν ὁδηγία-πλαίσιο, εἶχαν ὡς μόνο σκοπό νά δοθεῖ άπάντηση στίς παρατηρήσεις πού διετύπωσε σχετικῶς ἡ δανική κυβέρνηση, τό πρῶτον, στήν άπάντησή της ἐπί τῆς αἰτιολογημένης γνώμης. Αὐτό δέν περιόρισε καθόλου τήν δυνατότητα άμύνης τῆς δανικῆς κυβερνήσεως.

Β — Ἐπί τῆς οὐσίας

Ἡ *Ἐπιτροπή,* άφοῦ άνέφερε ὅτι, σύμφωνα μέ παγία νομολογία τοῦ Δικαστηρίου, ὁ δεσμευτικός χαρακτήρας τῆς ὁδηγίας ὑποχρεώνει τά συγκεκριμένα κράτη μέλη νά συμμορφοῦνται σχετικῶς ἐντός τῶν ὁριζομένων προθεσμιῶν, ἐκθέτει ὅτι οἱ συνδυασμένες διατάξεις τῆς ὁδηγίας 76/891 καί τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316 ἔχουν μεγαλύτερη ἔκταση άπό ὅ,τι ὑποθέτουν οἱ δανικές άρχές.

Ἡ Ἐπιτροπή ὑπογραμμίζει ὅτι σύμφωνα μέ τήν πρώτη αἰτιολογική σκέψη τῆς ὁδηγίας 76/891 καί τήν πρώτη καί δεύτερη αἰτιολογική σκέψη τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316, πρόκειται γιά τήν έναρμόνιση τῶν νομοθεσιῶν προκειμένου νά ἐξαλειφθοῦν τά ἐμπόδια στίς ἐνδοκοινοτικές άνταλλαγές γιά τά ἐν λόγω προϊόντα. Τό γεγονός, ὅμως, ὅτι δέν ὑπάρχουν δανικές διατάξεις πού ἐμποδίζουν τήν διάθεση στήν άγορά καί τήν λειτουργία μετρητῶν ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, μόνο ἐν μέρει άνταποκρίνεται πρός τόν σκοπό τῆς ὁδηγίας.

Κατά τήν γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, τά τεχνικά ἐμπόδια στίς συναλλαγές δύνανται νά ἐξαλειφθοῦν μόνο ἐφ' ὅσον παρέχεται σέ κάθε κράτος μέλος, ἡ δυνατότης παροχῆς τῆς ἐγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ καί διενεργείας τοῦ άρχικοῦ ἐλέγχου ΕΟΚ. Διαφορετικά, οἱ παραγωγοί καί ἔμποροι τοῦ κράτους, πού δέν ἔχει προβλέψει αὐτήν τήν δυνατότητα, θά πρέπει, ἄν θέλουν νά διαθέσουν στό ἐμπόριο σέ ἄλλα κράτη μέλη, τούς μετρητές ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, στούς ὁποίους άναφέρεται ἡ ὁδηγία, νά ζητήσουν άπό τίς ὑπηρεσίες ἑνός τῶν ἄλλων κρατῶν μελῶν, τήν διενέργεια τῆς ἐγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ καί τοῦ άρχικοῦ ἐλέγχου ΕΟΚ. Οἱ πρακτικές δυσχέρειες καί τά πρόσθετα ἔξοδα πού θά προέκυπταν ἔτσι, άποτελοῦν περιορισμό τῶν άνταλλαγῶν πού οἱ ὁδηγίες ἔχουν, άκριβῶς, ὡς σκοπό νά ἐξαλείψουν.

Τήν ἄποψη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιβεβαιώνουν οἱ διατάξεις καί τῆς ὁδηγίας 76/891 καί τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316.

Τό ἄρθρο 2, παράγραφος 2, τῆς ὁδηγίας 76/891 προβλέπει, γενικῶς, ὅτι οἱ άναφερόμενοι στήν ὁδηγία μετρητές ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ὑπόκεινται στήν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ καί ὑποβάλλονται στόν άρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ. Τά παραρτήματα I καί II τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316, ὅπως ἐτροποποιήθησαν άπό τήν πράξη προσχωρήσεως τοῦ 1972, παράρτημα I, παράγραφος X, ψηφίο 12, ὁρίζουν ὅτι ἡ ἔνδειξη ἐγκρίσεως

ΕΟΚ καί τό σῆμα ἐλέγχου ΕΟΚ περιέχουν στό ἄνω μέρος τό διακριτικό τοῦ κράτους κεφαλαῖο γράμμα, δηλαδή DK γιά τήν Δανία.

Κατά τήν Ἐπιτροπή, ἀπό τήν διάταξη αὐτή προκύπτει ὅτι ἡ δανική κυβέρνηση ὑποχρεοῦται νά θεσπίσει τά μέτρα πού θά καταστήσουν δυνατή τήν χορήγηση τῶν ἐν λόγω ἐνδείξεων καί σημάτων ἀπό τίς δανικές ἀρχές.

Ἡ Ἐπιτροπή εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἡ καταχωρημένη στά πρακτικά τῆς συνόδου τοῦ Συμβουλίου δήλωση τοῦ Συμβουλίου καί τῆς Ἐπιτροπῆς, στήν ὁποία ἀνεφέρθη ἡ δανική κυβέρνηση, ἀφορᾶ μόνο τό ζήτημα, ἄν ἡ ὁδηγία εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι προϋπόθεση γιά τήν διάθεση στήν ἀγορά τῶν μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, στούς ὁποίους ἀναφέρεται ἡ πρόταση, ἦταν ὅτι τά ὄργανα αὐτά ἔπρεπε νά ἔχουν τύχει τῆς ἐγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ καί νά ἔχουν ὑποβληθεῖ στόν ἀρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ.

Ἡ Ἐπιτροπή συμφωνεῖ μέ τήν ἄποψη τῆς δανικῆς κυβερνήσεως, ὅτι δηλαδή ἡ ὁδηγία-πλαίσιο 71/316 εἶναι καθοριστική γιά τήν ἑρμηνεία πού πρέπει νά δοθεῖ στήν εἰδική ὁδηγία 76/891. Πιστεύει, ἐν τούτοις, ὅτι ἡ ἑρμηνεία πού δίνει ἡ δανική κυβέρνηση στό ἄρθρο 2, παράγραφος 2 καί στό ἄρθρο 8, παράγραφος 2, τῆς ὁδηγίας-πλαισίου εἶναι πολύ στενή. Τά ἄρθρα αὐτά ὁρίζουν ἀντιστοίχως ὅτι: «ὅταν οἱ ἐξοπλισμοί ἐλέγχου πού διαθέτουν τό ἐπιτρέπουν, τά κράτη μέλη παραχωροῦν, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ κατασκευαστοῦ ἤ τοῦ ἐντολοδόχου του, τήν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ ...» καί «... προβαίνουν στόν ἀρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ».

Ἡ ἔκφραση «πού διαθέτουν», ἡ ὁποία κατά τήν γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς πρέπει νά ἀντιπαραβληθεῖ μέ τίς διατάξεις τῶν παραρτημάτων I καί II τῆς ὁδηγίας-πλαισίου ἔχει εὐρυτάτη ἔννοια καί περιλαμβάνει ὄχι μόνο τήν δυνατότητα διενεργείας τῶν ἀναγκαίων ἐλέγχων μέσω τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν κρατῶν μελῶν ἀλλά καί ἄλλες δυνατότητες πού δέν προϋποθέτουν ὅτι τό κράτος μέλος διαθέτει, αὐτό τό ἴδιο, τόν ἀναγκαῖο ἐξοπλισμό. Κατά τήν Ἐπιτροπή, οἱ διατάξεις τῆς ὁδηγίας δέν ὑποχρεώνουν τά κράτη μέλη νά θεσπίσουν ἐλέγχους. Οἱ δανικές ἀρχές δύνανται νά ἐγκρίνουν τίς ἐξετάσεις πού γίνονται εἴτε στήν Δανία εἴτε σέ ἄλλα κράτη μέλη, ἤ νά ἀπαιτοῦν ὁ ἴδιος ὁ αἰτῶν νά διαθέτει τό ἀναγκαῖο γιά τίς δοκιμές ὑλικό καί προσωπικό, παραδείγματος χάριν, στόν τόπο τῆς κατασκευῆς.

Ἡ Ἐπιτροπή προσθέτει ὅτι οἱ ἐπίδικες κοινοτικές διατάξεις ἰσχύουν καί γιά τούς ἐμπόρους πού ἐπιθυμοῦν νά ἐξαγάγουν, σέ ἄλλα κράτη μέλη, μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας πού ἔχουν εἴτε κατασκευασθεῖ στήν Δανία εἴτε εἰσαχθεῖ ἀπό ἄλλες χῶρες, περιλαμβανομένων καί τῶν τρίτων χωρῶν. Οἱ ἐν λόγω ὁδηγίες ἐνδιαφέρουν ἐπομένως τόσο τούς ὑπάρχοντες ὅσο καί ἐνδεχομένους, νέους παραγωγούς. Ἔτσι, κατά τήν γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, τά ἐπιχειρήματα τῆς δανικῆς κυβερνήσεως ὅτι δηλαδή μόνο ὁ δανός παραγωγός μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας δέν ἐκδηλώνει κανένα ἐνδιαφέρον γιά τήν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ καί τόν ἀρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ τῶν προϊόντων του ἤ ὅτι οἱ ἀνταλλαγές μέ τήν Δανία, ὅπου οἱ ἀλλοδαπῆς προελεύσεως μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας καλύπτουν περίπου τό 40 % τῆς συνολικῆς καταναλώσεως στήν χώρα αὐτή, διενεργοῦνται κατά τρόπο ἱκανοποιητικό, δέν δύνανται νά γίνουν δεκτά προκειμένου νά δικαιολογηθεῖ ἡ μή ἐκτέλεση τῶν διατάξεων τῆς ὁδηγίας 76/891 τοῦ Συμβουλίου.

Κατά τήν *δανική κυβέρνηση*, ἀπό τό ἄρθρο 2, παράγραφος 2 καί ἀπό τό ἄρθρο 8, παράγραφος 2, τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316 προκύπτει σαφῶς ὅτι τά κράτη μέλη ὑποχρεοῦνται νά χορηγοῦν τήν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ καί νά διενεργοῦν τόν ἀρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ μόνο ἐφ' ὅσον διαθέτουν, αὐτά τά ἴδια, τόν πρός τοῦτο ἀναγκαῖο ἐξοπλισμό.

Ἡ Ἐπιτροπή προσπαθεῖ νά συσκοτίσει τήν σημασία τῶν διατάξεων αὐτῶν ὑποστηρίζοντας, στήν προσφυγή της, ὅτι γιά νά ἐκπληρώσουν τίς ἐκ τῆς ὁδηγίας ὑποχρεώσεις τους τά κράτη μέλη ἀρκεῖ νά προβλέψουν τήν δυνατότητα γιά τίς οἰκεῖες ἐθνικές ἀρχές, νά καταφεύγουν στόν τεχνικό ἐξοπλισμό τῶν ἰδιωτικῶν ἐργαστηρίων, πού εὑρίσκονται ἐνδεχομένως σέ ἄλλα κράτη μέλη. Κατά τήν γνώμη τῆς δανικῆς κυβερνήσεως, ἄν ἡ ἑρμηνεία αὐτή εὐσταθοῦσε, θά ἦταν ἀρκετό ἕνα καί μόνο κατάλληλο κέντρο γιά νά ἐξασφαλισθεῖ ἡ ἐκτέλεση τῶν δύο ὁδηγιῶν σέ ὅλα τά κράτη μέλη.

Κατά τήν γνώμη τῆς δανικῆς κυβερνήσεως, δέν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι οἱ ἀνωτέρω διατάξεις πρέπει νά ἑρμηνευθοῦν ἀδίαστα, ὅτι δηλαδή οἱ ἴδιες οἱ ἀρχές πρέπει πράγματι νά διαθέτουν τά ἀναγκαῖα γιά τόν τεχνικό ἔλεγχο ὄργανα. Αὐτό σημαίνει, a contrario, ὅτι τά κράτη μέλη πού δέν διαθέτουν τέτοια ὑποδομή δέν ὑποχρεοῦνται νά χορηγοῦν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ καί νά διεξάγουν τόν ἀρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ.

Κατά τήν δανική κυβέρνηση, ἡ ἑρμηνεία τῶν σχετικῶν διατάξεων πού προτείνει ἡ Ἐπιτροπή στηρίζεται σέ ἀνασφαλή στοιχεῖα.

Αὐτό συμβαίνει ἰδίως μέ τό ἄρθρο 2, παράγραφος 2, τῆς ὁδηγίας 76/891 πού, κατά τήν γνώμη τῆς δανικῆς κυβερνήσεως, σημαίνει ἁπλῶς ὅτι γιά νά δύνανται νά φέρουν τίς ἐνδείξεις καί τά σήματα ΕΟΚ οἱ μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας πρέπει νά ὑποβληθοῦν στούς ἐλέγχους πού ὁρίζει ἡ ὁδηγία. Ἐξ ἄλλου, τό γεγονός ὅτι τό σύμβολο πού ἐφαρμόζεται γιά τήν Δανία ὁρίζεται στό παράρτημα I, τμῆμα X, ψηφίο 12, τῆς πράξεως προσχωρήσεως τοῦ 1972 δέν ἀσκεῖ καμμία ἐπιρροή ἐπί τοῦ περιεχομένου τῶν ὑποχρεώσεων τῶν κρατῶν μελῶν, τό ὁποῖο ὁρίζεται σαφῶς στό ἄρθρο 2, παράγραφος 2 καί στό ἄρθρο 8, παράγραφος 2, τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316. Τό σύμβολο αὐτό υἱοθετήθη ἀπό τήν ὁδηγία-πλαίσιο γιά τήν περίπτωση πού ἡ Δανία θά ἀπεφάσιζε νά θεσπίσει τήν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ καί τόν ἀρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ γιά τά ἐν λόγω προϊόντα.

Κατά τήν γνώμη τῆς δανικῆς κυβερνήσεως, δέν ὑπάρχει κανένα στοιχεῖο πού νά ἐνισχύει τήν ἄποψη τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ὑποχρέωση δημιουργίας τῶν μέσων πού θά ἐπιτρέψουν τήν χορήγηση στούς ἰδιῶτες τῆς ἐγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ καί τήν διεξαγωγή τοῦ ἀρχικοῦ ἐλέγχου ΕΟΚ, περιέχεται στούς στόχους τῆς ὁδηγίας.

Σκοπός τῆς ὁδηγίας εἶναι νά ἐξαλείψει τά τεχνικά ἐμπόδια πού δυσχεραίνουν τήν διάθεση στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Κοινότητας, τῶν μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, στούς ὁποίους ἀναφέρεται ἡ ὁδηγία. Ἡ Ἐπιτροπή ὅμως ἔχει διαπιστώσει ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξαν τέτοια ἐμπόδια στήν Δανία. Κατά τήν γνώμη τῆς δανικῆς κυβερνήσεως, δέν δύναται νά θεωρηθεῖ ὅτι περιέχεται στούς στόχους τῆς ὁδηγίας τό καθῆκον ἐνεργοῦ συμβολῆς στήν προώθηση τῶν ἐξαγωγῶν μετρητῶν ἐνεργείας δανικῆς κατασκευῆς πρός ἄλλα κράτη μέλη.

Κατά τήν δανική κυβέρνηση, πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι, ἀνεξάρτητα ἀπό τήν νομική ἀξία τῆς δηλώσεως τῆς Ἐπιτροπῆς καί τοῦ Συμβουλίου πού ἐπισυνάπτεται στά πρακτικά τῆς συνόδου τοῦ Συμβουλίου σέ συνάρτηση μέ τήν θέσπιση τῆς ὁδηγίας 76/891, ἡ Ἐπιτροπή ἐγκατέλειψε, κατά τήν διάρκεια τῆς διαδικασίας τήν νομική ἄποψη πού εἶχε διατυπώσει καί τῆς ὁποίας ἐγνώριζε τήν ἀποφασιστική σημασία γιά τήν δανική κυβέρνηση. Αὐτό μόνο ἀρνητικά ἀποτελέσματα δύναται νά ἔχει ἐπί τῶν προσεχῶν ἐργασιῶν στό πλαίσιο τοῦ Συμβουλίου σχετικά μέ τήν ἐναρμόνιση.

IV — Προφορική διαδικασία

Ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν H. P. Hartvig, μέλος τῆς νομικῆς της ὑπηρεσίας καί ἡ

κυβέρνηση τοῦ Βασιλείου τῆς Δανίας, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν L. Mikaelsen ἀγόρευσαν κατά τήν συνεδρίαση τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1982.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του κατά τήν συνεδρίαση τῆς 10ης Νοεμβρίου 1982.

Κατά τήν συνεδρίαση τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1982 τό Δικαστήριο συνέκειτο ἀπό τούς J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, U. Everling, A. Χλωρό, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, O. Due, K. Bahlmann καί Y. Galmot, δικαστές.

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 27, παράγραφος 2, τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, στήν διάσκεψη λαμβάνουν μέρος μόνο οἱ δικαστές πού μετεῖχαν στήν προφορική διαδικασία. Λόγω τοῦ θανάτου τοῦ δικαστοῦ Χλωροῦ, τό Δικαστήριο, ἀπεφάσισε μέ διάταξη τῆς 16ης Νοεμβρίου 1982, τήν ἐπανάληψη τῆς προφορικῆς διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου μέ τήν νέα του σύνθεση.

Ἡ Ἐπιτροπή, μέ τηλετύπημα τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1982, καί ἡ δανική κυβέρνηση, μέ ἔγγραφο τῆς 2ας Δεκεμβρίου 1982, ἐδήλωσαν ὅτι παραιτοῦνται τῆς παραστάσεως κατά τήν συνεδρίαση πού εἶχε ὁρισθεῖ γιά τήν 9η Δεκεμβρίου καί ἀνεφέρθησαν στούς ἰσχυρισμούς καί τά ἐπιχειρήματα πού εἶχαν ἀναπτύξει κατά τήν συνεδρίαση τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1982.

Κατά τήν συνεδρίαση τῆς 9ης Δεκεμβρίου 1982, ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἐδήλωσε ὅτι ἀναφέρεται στίς προτάσεις πού εἶχε ἀναπτύξει στήν συνεδρίαση τῆς 10ης Νοεμβρίου 1982.

Σκεπτικό

1 Μέ δικόγραφο πού κατετέθη στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου, στίς 13 Ἰουλίου 1981, ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων ἤσκησε προσφυγή, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, μέ τήν ὁποία ζητεῖ νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι τό Βασίλειο τῆς Δανίας παρέβη τίς ἐκ τοῦ ἄρθρου 189, παράγραφος 3, τῆς συνθήκης ὑποχρεώσεις του, παραλείποντας νά θεσπίσει ἐκτός τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας τίς ἀναγκαῖες διατάξεις προκειμένου νά συμμορφωθεῖ πρός τήν ὁδηγία 76/891 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 4ης Νοεμβρίου 1976, περί προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν κρατῶν μελῶν τῶν ἀναφερομένων στούς μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 13/004, σ. 226).

2 Ἡ ὁδηγία 76/891 ἀποτελεῖ μία ἀπό τίς ὁδηγίες ἐφαρμογῆς τῆς ὁδηγίας 71/316 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 26ης Ἰουλίου 1971, περί προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν κρατῶν μελῶν τῶν σχετικῶν μέ τίς κοινές διατάξεις γιά τά ὄργανα μετρήσεως καί γιά τίς μεθόδους μετρολογικοῦ ἐλέγχου (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 13/001, σ. 138). Ἡ ὁδηγία 71/316, ἡ ὁποία ἐθεσπίσθη γιά νά ἐξαλειφθοῦν τά τεχνικά ἐμπόδια στό ἐνδοκοινοτικό ἐμπόριο τῶν ὀργάνων μετρήσεως καί οἱ κίνδυνοι ἀνισότητος ὅσον ἀφορᾶ τούς ὅρους τοῦ ἀνταγωνισμοῦ καί ἡ ὁποία ἔχει τόν χαρακτήρα ὁδηγίας-πλαισίου, προβλέπει ὅτι γιά κάθε κατηγορία ὀργάνων μετρήσεως, τά μετρολογικά χαρακτηριστικά καί οἱ προδιαγραφές τεχνικοῦ σχεδιασμοῦ καί λειτουργίας θά καθορισθοῦν μέ εἰδικές ὁδηγίες.

3 Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 4 τῆς ὁδηγίας 76/891, περί μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, τά κράτη μέλη ὄφειλαν νά θέσουν σέ ἰσχύ τά μέτρα πού εἶναι ἀναγκαῖα γιά νά συμμορφωθοῦν πρός τήν ὁδηγία ἐντός 18 μηνῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεώς της, προθεσμία ἡ ὁποία ἔληξε, ἐν προκειμένω, στίς 9 Μαΐου 1978.

4 Ἡ δανική κυβέρνηση ζητεῖ, κατά κύριο λόγο νά κριθεῖ ἀπαράδεκτη ἡ προσφυγή τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπικουρικῶς δέ ἀβάσιμη.

Ἐπί τοῦ παραδεκτοῦ

5 Ἡ δανική κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι ἡ προσφυγή εἶναι ἀπαράδεκτη διότι ἡ Ἐπιτροπή, κατά παράβαση τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης, ἀφ' ἑνός, διετύπωσε αἰτιολογημένη γνώμη, χωρίς προηγουμένως νά τῆς δώσει τήν δυνατότητα νά διατυπώσει παρατηρήσεις ὅσον ἀφορᾶ μία σαφῶς καθορισμένη ὑποχρέωση, ἀφ' ἑτέρου δέ, διετύπωσε τήν προσφυγή κατά τρόπο διάφορο τῆς αἰτιολογημένης γνώμης.

6 Ἡ δανική κυβέρνηση προβάλλει πρῶτον, ὅτι τό ἔγγραφο, μέ τό ὁποῖο τῆς ἐζητήθη νά διατυπώσει τίς παρατηρήσεις της ἦταν πολύ ἀσαφῶς διατυπωμένο γιά νά ἀποτελεῖ ἔγγραφο ἐνάρξεως τῆς διαδικασίας περί παραβάσεως, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης.

7 Πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης, ἡ Ἐπιτροπή δέν δύναται νά ἀσκήσει ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου προσφυγή περί παραβάσεως, παρά μόνο ἀφοῦ παράσχει στό ἐνδιαφερόμενο κράτος μέλος τήν δυνατότητα νά διατυπώσει τίς παρατηρήσεις του.

8 Ὅπως προκύπτει ἀπό τόν σκοπό τῆς διαδικασίας πού προηγεῖται τῆς ἀσκήσεως τῆς προσφυγῆς λόγω παραβάσεως, τό ἀνωτέρω ἔγγραφο ἔχει ὡς σκοπό νά καθορίσει τό ἀντικείμενο τῆς διαφορᾶς καί νά δώσει στό κράτος μέλος, πού καλεῖται νά διατυπώσει τίς παρατηρήσεις του, τά ἀναγκαῖα στοιχεῖα γιά νά προετοιμάσει τήν ἄμυνά του.

9 Ὅπως ἐδέχθη τό Δικαστήριο μέ τήν ἀπόφαση τῆς 17ης Φεβρουαρίου 1970 (ὑπόθεση 31/69, Ἐπιτροπή κατά Ἰταλίας, Sml. 1970, σ. 3), ἐπειδή ἡ δυνατότης τοῦ κράτους μέλους νά διατυπώσει τίς παρατηρήσεις του (ἀκόμα καί ἄν δέν κρίνει

σκόπιμο νά τό κάνει) ἀποτελεῖ οὐσιώδη κατά τήν συνθήκη ἐγγύηση, ἡ τήρησή της ἀποτελεῖ προϋπόθεση τῆς νομιμότητος τῆς διαδικασίας τῆς προσφυγῆς λόγω παραβάσεως κράτους μέλους.

10 Ἀπό τά στοιχεῖα τῆς δικογραφίας προκύπτει ὅτι, μέ τό ἀνωτέρω ἔγγραφο τῆς 23ης Μαΐου 1979 ἡ Ἐπιτροπή ἠρκέσθη νά ἀναφέρει ὅτι, κατά τήν ἄποψή της, ἡ δανική κυβέρνηση δέν εἶχε θέσει σέ ἰσχύ τίς ἀναγκαῖες διατάξεις γιά τήν μεταφορά τῆς ὁδηγίας 76/891 στό ἐθνικό δίκαιο, ἀλλά δέν διευκρίνησε τίς ὑποχρεώσεις πού ὑπεῖχε, κατά τήν γνώμη της, τό κράτος αὐτό ἀπό τήν ἐν λόγω ὁδηγία, καί οἱ ὁποῖες δέν ἐτηρήθησαν.

11 Ἐν προκειμένω, ὅμως, αὐτό δέν εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νά στερήσει ἀπό τήν δανική κυβέρνηση τήν δυνατότητα νά διατυπώσει ἀποτελεσματικῶς τίς παρατηρήσεις της. Πράγματι, στίς 7 Ἰουνίου 1978, ἡ Ἐπιτροπή ἀπηύθυνε στήν δανική κυβέρνηση ἔγγραφο, στό ὁποῖο ἀνέφερε λεπτομερῶς τούς λόγους πού ἐθεμελίωναν τήν πεποίθησή της ὅτι τό Βασίλειο τῆς Δανίας εἶχε παραβεῖ μία τῶν ὑποχρεώσεων πού ὑπεῖχε ἐκ τῆς ὁδηγίας 76/891. Ἡ δέ δανική κυβέρνηση διετύπωσε τίς παρατηρήσεις της στίς 22 Αὐγούστου 1979 ἀναφερομένη σ' αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἄποψη πού εἶχε ἐκφράσει ἡ Ἐπιτροπή στό ἔγγραφο αὐτό τῆς 7ης Ἰουνίου 1978.

12 Κατά συνέπεια, αὐτός ὁ ἰσχυρισμός εἶναι ἀπορριπτέος.

13 Ἡ δανική κυβέρνηση προβάλλει, κατά δεύτερο λόγο ὅτι ἡ αἰτιολογημένη γνώμη καί τό δικόγραφο τῆς προσφυγῆς δέν ταυτίζονται.

14 Πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι, ἐπειδή τό ἀντικείμενο τῆς ἀσκουμένης βάσει τοῦ ἄρθρου 169 προσφυγῆς προσδιορίζεται ἀπό τήν αἰτιολογημένη γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, οἱ δύο αὐτές πράξεις πρέπει νά στηρίζονται στούς ἴδιους λόγους καί ἰσχυρισμούς.

15 Ἀπό τήν δικογραφία προκύπτει ὅτι ἡ ἀπαίτηση αὐτή ἐτηρήθη. Πράγματι, ἡ διατύπωση τοῦ δικογράφου τῆς προσφυγῆς ἀντιστοιχεῖ μέ τήν διατύπωση τῆς αἰτιολογημένης γνώμης τῆς 6ης Ὀκτωβρίου 1980. Καί στίς δύο πράξεις, ἡ Ἐπιτροπή, ἀφοῦ ἀνέφερε τήν ἄποψη τῶν δανικῶν ἀρχῶν περιγράφει κατά παρόμοιο καί

ἐπαρκῶς σαφή τρόπο τήν φερομένη παράβαση καί τούς λόγους, γιά τούς ὁποίους φρονεῖ ὅτι τό Βασίλειο τῆς Δανίας παρέβη τίς ἐκ τῆς συνθήκης ὑποχρεώσεις του.

16 Ἐπικαλουμένη, τό πρῶτον μέ τό δικόγραφο τῆς προσφυγῆς, τίς διατάξεις τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316, ἡ Ἐπιτροπή περιωρίσθη νά ἀπαντήσει ἔτσι σέ ἕνα ἰσχυρισμό πού εἶχε προβάλει ἡ δανική κυβέρνηση ἀπαντώντας στήν αἰτιολογημένη γνώμη, μέ αὐτό δέ οὔτε μετέβαλε τόν χαρακτηρισμό οὔτε τήν θεμελίωση τῆς φερομένης παραβάσεως.

17 Κατά συνέπεια, ὁ δεύτερος ἰσχυρισμός ἀντικρούσεως τῆς δανικῆς κυβερνήσεως εἶναι ἀπορριπτέος.

Ἐπί τῆς οὐσίας

18 Ἡ διαφορά ἀναφέρεται στό περιεχόμενο καί στήν ἔκταση τῶν ὑποχρεώσεων πού ἀπορρέουν ἀπό τίς συνδυασμένες διατάξεις τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316 καί τῆς ὁδηγίας 76/891 περί μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

19 Κατά τήν γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπό τίς διατάξεις αὐτές προκύπτει ὅτι τά κράτη μέλη δέν ἔχουν μέν τήν ὑποχρέωση νά ἐγκαταστήσουν ἐξοπλισμούς ἐλέγχου, ὑποχρεοῦνται ὅμως ὅλα νά δημιουργήσουν τήν δυνατότητα χορηγήσεως τῶν ἐνδείξεων καί σημάτων ΕΟΚ, κατόπιν αἰτήσεως τῶν παραγωγῶν ἤ τῶν εἰσαγωγέων. Ἡ ὑποχρέωση αὐτή ἀνταποκρίνεται πρός τό ἀντικείμενο τῶν ὁδηγιῶν, οἱ ὁποῖες θεσπισθεῖσες ἐν ὄψει τῆς ἐξαλείψεως τῶν τεχνικῶν ἐμποδίων στίς ἀνταλλαγές, σκοποῦν νά καταστήσουν δυνατή τήν ἐλεύθερη διάθεση στήν ἀγορά καί τήν χρησιμοποίηση σέ ὁλόκληρη τήν Κοινότητα τῶν μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας πού φέρουν τίς ἐνδείξεις καί τά σήματα ΕΟΚ.

20 Ἡ Ἐπιτροπή ὑπογραμμίζει ὅτι γιά νά ἐκπληρώσει τήν ὑποχρέωσή της ἡ Δανία δύναται, σύμφωνα μέ τά παραρτήματα I καί II τῆς ὁδηγίας-πλαισίου, εἴτε νά δεχθεῖ τίς ἐξετάσεις πού γίνονται στό ἔδαφός της ἤ σέ ἄλλα κράτη μέλη, εἴτε νά ἀπαιτήσει νά διαθέτει ὁ αἰτῶν τό ἀναγκαῖο γιά τίς ἐξετάσεις ὑλικό καί προσωπικό. Τό ὅτι ἡ Δανία βαρύνεται μέ τήν ὑποχρέωση αὐτή, ἐπιβεβαιώνεται ἀπό τήν πράξη προσχωρήσεως τοῦ 1972, παράρτημα I, παράγραφος X, πού στό ψηφίο 12 καθορίζει γιά τήν Δανία τά ἀρχικά DK ὡς διακριτικό πού πρέπει νά προστί-

θεται στίς ἐνδείξεις ἐγκρίσεως ΕΟΚ καί στά σήματα ἀρχικοῦ ἐλέγχου ΕΟΚ πού χορηγοῦνται ἀπό τό κράτος αὐτό.

21 Κατά τήν γνώμη τῆς δανικῆς κυβερνήσεως, ἀπό τίς συνδυασμένες διατάξεις τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316 καί τῆς ὁδηγίας 76/891 προκύπτει σαφῶς ὅτι δέν ἀπαιτεῖται κανένα εἰδικό μέτρο ἐφαρμογῆς στήν Δανία, δεδομένου ὅτι ἡ χώρα αὐτή δέν διαθέτει ἐξοπλισμό γιά τήν διενέργεια ἐλέγχων ἐγκρίσεως προτύπου καί ἀρχικοῦ ἐλέγχου. Κατά τήν δανική κυβέρνηση, δέν δύναται νά θεωρηθεῖ ὅτι περιέχεται στούς στόχους μιᾶς ὁδηγίας, πού σκοπεῖ τήν ἐξάλειψη τῶν τεχνικῶν ἐμποδίων στίς ἀνταλλαγές γιά μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἡ ὑποχρέωση δημιουργίας τοῦ διοικητικοῦ μηχανισμοῦ πού θά καταστήσει δυνατή τήν χορήγηση, κατόπιν αἰτήσεως, τῶν ἐνδείξεων καί σημάτων ΕΟΚ καί τήν λειτουργία ἑνός συστήματος ἀμοιβαίας ἀναγνωρίσεως τῶν ἐλέγχων, ἀφοῦ δέν ὑπάρχει ἀντίστοιχος ἔλεγχος σέ ἐθνικό ἐπίπεδο.

22 Ἡ δανική κυβέρνηση θεωρεῖ, κατά συνέπεια, ὅτι οἱ διατάξεις τῶν παραρτημάτων Ι καί ΙΙ τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316, σέ συνδυασμό μέ ἐκεῖνες τοῦ ἄρθρου 2, παράγραφος 2 καί τοῦ ἄρθρου 8, παράγραφος 2, ἐθεσπίσθησαν ἀποκλειστικά γιά τήν περίπτωση πού ἡ Δανία θά ἀπεφάσιζε νά θεσπίσει στό ἔδαφός της σύστημα μετρολογικοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργάνων μετρήσεως.

23 Γιά τήν ἐπίλυση τῆς διαφορᾶς τό Δικαστήριο πρέπει νά ἀναλύσει τίς συνδυασμένες διατάξεις τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316 περί προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν κρατῶν μελῶν τῶν σχετικῶν μέ τά ὄργανα μετρήσεως καί τίς μεθόδους μετρολογικοῦ ἐλέγχου καί τῆς εἰδικῆς ὁδηγίας 76/891 περί μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

24 Σύμφωνα μέ τά ἄρθρα 2, παράγραφος 2 καί 8, παράγραφος 2, τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316, τά κράτη μέλη ἔχουν τήν ὑποχρέωση νά χορηγοῦν, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ κατασκευαστοῦ ἤ τοῦ ἐντολοδόχου του, τήν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ ἤ νά προβαίνουν στόν ἀρχικό ἔλεγχο τῶν σχετικῶν ὀργάνων μόνο «ὅταν οἱ ἐξοπλισμοί ἐλέγχου πού διαθέτουν, τό ἐπιτρέπουν». Σημειωτέον δέ, ὅτι καμμία διάταξη τῆς ὁδηγίας-πλαισίου δέν ἐπιβάλλει στά κράτη μέλη νά ἀποκτήσουν ἐντός ὁρισμένης προθεσμίας τόν ἐξοπλισμό αὐτό, τόν ὁποῖο δέν διαθέτουν καί ἀπό τόν ὁποῖο ἐξαρτᾶται ἡ χορήγηση τῶν σημάτων καί ἐνδείξεων ΕΟΚ ἀπό τά κράτη αὐτά.

25 Δέν δύναται νά γίνει δεκτό, ὅπως ὑποστηρίζει ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι τά παραρτήματα I καί II τῆς ὁδηγίας-πλαισίου ἔχουν ὡς ἀντικείμενο καί δύνανται νά ἔχουν ὡς συνέπεια τήν μεταβολή τῆς ἐκτάσεως τῶν ὑποχρεώσεων πού ἐπιβάλλουν στά κράτη μέλη τά ἀνωτέρω ἄρθρα 2 καί 8. Οἱ διατάξεις τῶν παραρτημάτων αὐτῶν περιορίζονται νά διευκρινήσουν τίς πρακτικές λεπτομέρειες τῆς ἐγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ καί ἀρχικοῦ ἐλέγχου ΕΟΚ, οἱ δέ κανόνες πού περιέχουν ἐφαρμόζονται ἐπομένως μόνο στά κράτη μέλη πού διαθέτουν ἤ θά ἀποκτήσουν ἐξοπλισμούς ἐλέγχου, πού θά τούς ἐπιτρέπουν νά χορηγοῦν τά σήματα καί τίς ἐνδείξεις ΕΟΚ μέ δική τους φροντίδα.

26 Πρέπει λοιπόν νά γίνει δεκτό ὅτι ἡ ὁδηγία-πλαίσιο 71/316, αὐτή καθ' ἑαυτή δέν συνιστᾶ εἰς βάρος τῶν κρατῶν μελῶν παρά μία ὑπό αἵρεση ὑποχρέωση χορηγήσεως τῶν σημάτων καί ἐνδείξεων ΕΟΚ πού ἐξαρτᾶται ἀπό τό ἄν διαθέτουν τούς πρός τοῦτο ἐξοπλισμούς ἐλέγχου.

27 Εἶναι, ἐν τούτοις, ἀληθές ὅτι τό ἄρθρο 1, παράγραφος 4, τῆς ὁδηγίας-πλαισίου 71/316 προβλέπει ὅτι οἱ εἰδικές ὁδηγίες δύνανται νά καθορίζουν ὅτι οἱ κατηγορίες ὀργάνων, τίς ὁποῖες ἀφοροῦν «πρέπει νά ὑποβληθοῦν σέ ὅλα τά κράτη μέλη, στήν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ καί στόν ἀρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ ἤ σέ ἕνα ἀπό αὐτούς τούς ἐλέγχους». Ἐπομένως, σύμφωνα μέ τίς διατάξεις αὐτές, εἶναι δυνατό, μία εἰδική ὁδηγία πού ἀφορᾶ ὁρισμένη κατηγορία ὀργάνων νά μεταβάλει γιά τήν κατηγορία αὐτή τήν ὑπό αἵρεση ὑποχρέωση χορηγήσεως τῶν σημάτων καί ἐνδείξεων ΕΟΚ σέ μία ἀπηλλαγμένη αἱρέσεως ὑποχρέωση εἰς βάρος κάθε κράτους μέλους, ἄνευ οὐδεμίας διακρίσεως. Πρέπει λοιπόν νά ἐξετασθεῖ ἄν ἡ εἰδική ὁδηγία 76/891 περί μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἠθέλησε νά μεταβάλει κατ' αὐτόν τόν τρόπο, γιά αὐτήν τήν κατηγορία ὀργάνων, τήν ἔκταση τῶν ὑποχρεώσεων πού ἐπιβάλλει στά κράτη μέλη ἡ ὁδηγία-πλαίσιο.

28 Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2 τῆς ὁδηγίας 76/891, «οἱ μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, στούς ὁποίους ἐπιτρέπεται ἡ χρησιμοποίηση τῶν σημάτων καί ἐνδείξεων ΕΟΚ περιγράφονται στό παράρτημα τῆς παρούσης ὁδηγίας. Οἱ μετρητές ὑπόκεινται στήν ἔγκριση προτύπου ΕΟΚ καί ὑποβάλλονται στόν ἀρχικό ἔλεγχο ΕΟΚ». Ἡ πολύ γενική αὐτή διάταξη πρέπει νά θεωρηθεῖ ὅτι ἔχει ὡς μόνο σκοπό νά ὑπαγάγει τούς μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας στό σύστημα τῆς ἐγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ καί τοῦ ἀρχικοῦ ἐλέγχου ΕΟΚ πού θεσπίζει ἡ ὁδηγία-πλαίσιο. Πράγματι, δέν δύναται νά γίνει δεκτό ὅτι ἡ ὑπό αἵρεση ὑποχρέωση πού καθορίζει αὐτή ἡ ὁδηγία-πλαίσιο μετεβλήθη σέ ἄνευ αἱρέσεως ὑποχρέωση, ἐφ' ὅσον οὔτε ἀπό τήν αἰτιολογία τῆς ὁδηγίας 76/891 οὔτε ἀπό κανένα ἀπό τά στοιχεῖα τῆς δικογραφίας ἤ ἀπό τήν προφορική διαδικασία προκύπτει ὅτι ὑπάρχουν ἰδιαίτεροι λόγοι,νά καταστοῦν βαρύτερες οἱ ὑποχρεώσεις πού ἐπιβάλλει στά κράτη μέλη ἡ ὁδηγία-πλαίσιο, ὅσον ἀφορᾶ τήν χορήγηση τῶν ἐνδείξεων καί σημάτων ΕΟΚ γιά τούς μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

29 Ἡ ἄποψη τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ὁ σκοπός τῆς ὁδηγίας δέν δύναται νά ἐπιτευχθεῖ παρά ἄν ὅλα τά κράτη μέλη φέρουν τήν ὑποχρέωση νά χορηγοῦν, κατόπιν αἰτήσεως, τίς ἐνδείξεις καί τά σήματα ΕΟΚ, δέν δύναται νά γίνει δεκτή.

30 Ἡ ὁδηγία 76/891 ἐπέβαλε, ἐν πρώτοις, μέ τό ἄρθρο 3 σέ ὅλα τά κράτη μέλη, χωρίς ἐξαίρεση, τήν ὑποχρέωση νά μή «ἀρνοῦνται, ἀπαγορεύουν ἤ περιορίζουν τήν διάθεση στήν ἀγορά καί τήν χρησιμοποίηση μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἄν οἱ ἐν λόγω μετρητές φέρουν τήν ἔνδειξη ἐγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ καί τό σῆμα ἀρχικοῦ ἐλέγχου ΕΟΚ». Κάθε ἐθνική νομοθετική ἤ κανονιστική ρύθμιση πού εἶναι ἀντίθετη πρός τίς ἐπιταγές αὐτές πρέπει νά προσαρμοσθεῖ ἀναλόγως. Ὅσον ἀφορᾶ τήν δημιουργία ἐθνικῶν ὀργάνων, πού θά δύνανται νά χορηγοῦν τά σήματα καί τίς ἐνδείξεις ΕΟΚ, ἀπό τό σύστημα τῶν ἐν λόγω ὁδηγιῶν προκύπτει ὅτι αὐτές ἀρκέσθησαν, σ' ἕνα πρῶτο στάδιο, σέ ἕνα σχῆμα ἁπλῶς «ἐπιλεκτικῆς ἐναρμονίσεως» πού ἀπαλλάσσει τά κράτη μέλη, τά ὁποῖα στεροῦνται τῶν ἀναγκαίων ἐξοπλισμῶν ἐλέγχου, ἀπό τήν ὑποχρέωση νά χορηγοῦν, αὐτά τά ἴδια, τά σήματα καί τίς ἐνδείξεις ΕΟΚ. Στά κράτη μέλη πού βρίσκονται στήν κατάσταση αὐτή ἐναπόκειται νά ἐκτιμήσουν, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη ἰδίως τό συμφέρον τῶν ἐγκατεστημένων στό ἔδαφός τους ἐπιχειρηματιῶν, ἄν πρέπει νά ἀποκτήσουν τούς ἐξοπλισμούς αὐτούς καί νά ὑπαχθοῦν ἔτσι στίς ὑποχρεώσεις πού θεσπίζουν τά ἄρθρα 2 καί 8 τῆς ὁδηγίας 71/316.

31 Ἡ Ἐπιτροπή δέν ἀμφισβητεῖ ὅτι, ἐλλείψει δανικῶν κανόνων περί μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, τό Βασίλειο τῆς Δανίας δέν χρειάζεται νά θεσπίσει κανένα μέτρο γιά νά συμμορφωθεῖ πρός τό ἄρθρο 3 τῆς ὁδηγίας 76/891 καί ὅτι ἐξασφαλίζεται ἡ ἐλεύθερη διάθεση στήν δανική ἀγορά τῶν μετρητῶν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας προελεύσεως ἄλλων κρατῶν μελῶν, εἴτε φέρουν τά σήματα καί τίς ἐνδείξεις ΕΟΚ εἴτε ὄχι. Οὔτε ἀμφισβητεῖ τό γεγονός ὅτι τό Βασίλειο τῆς Δανίας δέν διαθέτει τούς ἀναγκαίους ἐξοπλισμούς ἐλέγχου γιά τήν χορήγηση τῆς ἐγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ καί τήν διενέργεια τοῦ ἀρχικοῦ ἐλέγχου ΕΟΚ ὡς πρός τούς μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Ἀπό τά ἀνωτέρω προκύπτει ἑπομένως ὅτι οἱ συνδυασμένες διατάξεις τῶν ὁδηγιῶν 71/316 καί 76/891 δέν ἐπιβάλλουν στό Βασίλειο τῆς Δανίας καμμία ὑποχρέωση νά δημιουργήσει τίς ἀναγκαῖες δομές γιά τήν χορήγηση, κατόπιν αἰτήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων παραγωγῶν ἤ ἐμπόρων, τῶν σημάτων καί ἐνδείξεων ΕΟΚ γιά τούς μετρητές ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

32 Ἑπομένως, τό Βασίλειο τῆς Δανίας δέν παρέβη τίς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὁδηγιῶν ὑποχρεώσεις του.

33 Ἡ προσφυγή τῆς Ἐπιτροπῆς πρέπει, ἑπομένως, νά ἀπορριφθεῖ.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

34 Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 69, παράγραφος 2, τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, ὁ ἡττηθείς διάδικος καταδικάζεται στά δικαστικά ἔξοδα. Δεδομένου ὅτι ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων ἡττήθη, πρέπει νά καταδικασθεῖ στά δικαστικά ἔξοδα.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει καί ἀποφασίζει:

1) Ἀπορρίπτει τήν προσφυγή.

2) Καταδικάζει τήν προσφεύγουσα στά δικαστικά ἔξοδα.

Mertens de Wilmars Pescatore Everling

Mackenzie Stuart Due Bahlmann Galmot

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο στίς 15 Δεκεμβρίου 1982.

Ὁ γραμματεύς

κ.ά.α.

J. A. Pompe

Βοηθός γραμματεύς

Ὁ πρόεδρος

J. Mertens de Wilmars